

"Cum historia pro securitate!"

**SZEMERE BERTALAN
MAGYAR RENDVÉDELMI-TÖRTÉNETI
TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG**

☒ : H-2095 Pilisszántó, Boldog Özséb utca 26.

☎ : (+36/06-26) 337-975 ; @ : paradi.jozsef@gmail.com

Web: <http://www.szbmrtt.atw.hu>

A körlevelek megtalálhatók a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján

Tárgy: *Recenzió TÓTH László*

KÖRLEVÉL
(2023-495)

Tisztelt Tagtársak, kedves Szimpatizánsok!
Ezúton tájékoztatlak Benneteket arról, hogy megjelent:

TÓTH László: *Karhatalom az Országgyűlésben.*

A Képviselőházi Őrség születésének története. Kivezetések és kizárások a Parlamentben.
Budapest, 2023, Ludovika Egyetemi Kiadó. 412 p. HU-ISBN 978 963 53 1860 5.

A B/5 méretű keménykötéssel ellátott kötet nemzeti rendvédelem-történetünk kevésbé gondozott témakörébe vezeti az olvasót. A szerző a magyar polgári demokrácia viszonyai között létrejött katonailag szervezett fegyveres őrtestület a Képviselőházi Őrség felállításának okait és működésének metodikáját mutatja be.

Álláspontom szerint az írásmű két — nemzeti történetünk körébe tartozó — fontos tanulságot tartalmaz. Egyrészt az országgyűléshez méltatlan magatartást tanúsító ellenzék modortalán viselkedése nem újkeletű, annak sajnálatos módon több mint egy évszázados hagyománya van. Másrészt eleink legjobbjai — élükön TISZA István gróffal — már a XX. század elején megtalálták a megoldást arra, hogy miként lehet az országgyűlés működésének a biztosítása érdekében, az alkotmányos viszonyok fenntartása mellett a rendet az Országgyűlésben fenntartani. A második tanulság tehát, hogy az országgyűlés működése sem nélkülözheti a rendet, nevezetesen a rend fenntartására hivatott fegyveres őrtestületet.

Az 1912. év végén felállított és a működését 1913-ban elkezdő képviselőházi őrség az idén tölti be — a pártállami és a rendszerváltás utáni évtizedek időszakát, amikor a testület nem működött figyelmen kívül hagyva — 100. évfordulóját. Történelmi távlatból vizsgálva az országgyűlés témáját egyértelmű a testület szükségessége és nemzeti hagyományainkba illeszkedése.

A kötet első 100 oldala tartalmazza a szerző szövegét, melyet az alkotó 12 fejezetbe szerkesztett. A fennmaradó mintegy 300 oldalnyi részben a mellékletek találhatóak. Az írásmű tartalmazza mindazon korabeli forrásokat és az utókor azon feldolgozásait, amelyek a vizsgált témát illetően relevánsnak tekinthetők. A felhasznált irodalom kiterjed a Magyar Országos Levéltár, az Országgyűlési Levéltár, a Képviselőházi Naplók irataira, a vonatkozó korabeli szabályzatokra.

A kötet 95 melléklete közül a 79. tartalmazza TISZA István grófnak a *Magyar Figyelő* 1913. évi 18. számában „Parlamenti őrség és parlamenti souveranitas.” címmel publikált cikkét, melynek záró sorait idézem: „ . . . akkor domborodik ki a

maga teljes sértetlenségében a Ház méltósága és souveranitása, ha az ő jogainak és rendjének megóvása végett az elnök parancsára alkalmazott fizikai erő minden tiszteletlen és rakoncátlan renitenciát, minden ellenállást már eleve kizár.

Ezt az utat választotta a törvényhozás amidőn az 1912. évi LVII.t.-c.-ben felállított őrséget, katonai őrtestületnek nevezte; a törvénynek ezt a rendelkezését hajtotta végre az elnök az őrség szabályzatában s a parancsnoknak adott utasításai-ban. Ne csodálkozzunk rajta, hogy ez nem tetszik azoknak, akik az oly sokáig túrt botrányoknak köszönhetik sikereiket s csakis ezektől várhatják egyéni érvényesülésüket és politikájuk diadalát. Hiszen ezeknek utolsó reményeit rombolta szét, amidőn velük szemben juttatja érvényre a parlament souveranitását, a Ház mentelmi jogát.”

Ily módon került megvalósításra ANDRÁSSY Gyula grófnak a parlamenti őrség felállítására vonatkozó ötlete.

Példamutatónak tartom azt, hogy a parlamenti őrség létrejöttének történetét — a 2012-ben Országgyűlési Őrség néven ismét létrehozott katonailag szervezett fegyveres őrtestület első parancsnoka — TÓTH László feltárta és közkinccsé tette kutatása eredményeit. TÓTH László országgyűlési nyugállományú vezérőrnagy két diplomás tisztként — diplomáit a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán és a Rendőrtiszti Főiskolán szerezte — teljesített szolgálatot a belügyi tárca rendvédelmi testületinél. Szakdolgozatát a Rendőrtiszti Főiskolán — mintegy három évtizede — a képviselőházi őrség témakörében készítette. Diplomamunkája témakiválasztásában jelentős szerepe volt néhai dr. SZABAD Györgynek a szabadon választott országgyűlés első elnökének. A szerző az ő emlékének ajánlotta az idén kiadott könyvét, amelynek alapját a szakdolgozata készítéséhez szükséges kutatómunkája eredményei képezték.

Ezúton kívánok TÓTH László — aki a COVID által megrendült egészségi állapotára való tekintettel kérte nyugdíjazását — azon nemes szándéka előtt tisztelgni, hogy nyugállományú táborként is hazája és hivatása történetével foglalkozik. Nyugdíjba vonulását követően nem politikai karrier építésébe fogott, nem valamilyen gazdasági társaság jól fizető igazgatótanácsi tagjaiként tűnt fel, hanem olyan témát publikált, amely erkölcsi támaszt nyújt utódainak, az általa vezetett fegyveres őrtestület tagjainak hivatásuk teljesítéséhez.

Tapasztalataim szerint nem kis bátorságra van szükség ahhoz, hogy szembe szálljon valaki azon szellemi körökkel, amelyek a haza fegyveres szolgálatát nem hivatásnak, hanem foglalkozásnak tekintik. A katonailag szervezett fegyveres őrtestületeket ki szeretnék zárni az állam működéséből. Az országgyűlés falai között pedig nem kívánatosnak tartják az Országgyűlési Őrség létét. Ezen szellemi körök számára a könyv megjelenése fricska, egyben pedig szellemi muníció mindazok számára, akik a hazájukat, nemzetüket fontosabbnak tartják mint bármely ideológia szolgálatát.

A könyv nem lebecsülendő, fontos erényének tartom, hogy annak minden lényeges része a szerző saját munkásságának a gyümölcse. az alkotó nem mások kutatási eredményeit fogalmazta át és közölte a sajátjaként, hanem az egyéni kutatómunkája hozadékait mutatta be művében.

A kötet kiemelkedő erényének tartom továbbá 300 oldal körüli mellékleteket. Ezeknek az olvasó elé tárásával a szerző lehetővé tette a téma iránt érdeklődők számára, hogy — a főszövegben foglalt leíró résznél alaposabban — részletekbe menően ismerkedhessenek meg a vizsgálat alá vont témakör tartalmával. Megíté-
lésem szerint ez a kiadvány legérdekesebb része, mivel az olvasó a kötet ezen lap-
jainak a tanulmányozása során átérezheti azon izgalmakat, amelyeket minden bi-
zonnyal a szerző is tapasztalt a téma feltárásakor. A mellékletek kitűnően kiegé-
szítik a főszöveget, bár a főszöveg önállóan — a mellékletek nélkül — is teljes
értékű kerek tartalommal bír.

Összességében megállapítható, hogy a TÓTH László szerzőségével közzé tett
kötet a nemzeti rendvédelem-történetünk témakörébe tartozó olyan alkotás, amely
— kevésbé gondozott témakör lévén — új ismeretekkel gyarapíthatja tudásunkat.
A könyvet mindazok figyelmébe ajánlom, akik nem szakirodalomnak álcázott ide-
ológiai olvasmányra tartanak igényt, hanem a valós eseményeket, az objektív tör-
ténelemszemlélet talaján álló feldolgozás bemutatása által szeretnék megismerni.

Végül záró gondolatként azt szeretném közölni, hogy szerencsés az a nemzet,
amelynek a rendvédelmi testületeit olyan személyek vezetik, akik példát mutatnak
bajtársaiknak hivatásuk történetének a feltárása és közkinccsé tétele tekintetében.
Természetesen tisztában vagyok azzal, hogy az Országgyűlési Őrség a magyar
fegyveres őrtestületek közül a legkisebb, továbbá azzal is, hogy fegyveres őrtestü-
leteink vezető rétegének a tagjaira ma még nem jellemző a hivatásuk történetével
való foglalkozás. Hajlott korom ellenére abban reménykedem, hogy ez a helyzet
megváltozhat, ám abban már nem bízom, hogy ezt meg is fogom élni.

Impresszióim szerint ugyanis oly mértékben átítatódott a rendvédelmi testü-
letek tisztai kara azzal a neoliberais maszlaggal, mely szerint a történelem felesle-
ges dolog, a múlt tapasztalataival nem kell foglalkozni, mert az csak rossz lehet,
hogy a hivatásuk történetével való foglalkozást is elhanyagolják. Mikor néhány
éve rákérdeztem a belügyi tárca többé-kevésbé illetékes személyeinél arra, hogy
miért hiányzik az állami szerepvállalás ebben a témakörben — számomra hihet-
etlenül természetes módon — azt a választ kaptam, hogy a tárca csak olyan témakö-
röket támogat, amelyeknek konkrét haszna van!

A kötetet azon honfitársaimnak ajánlom, akik nem tekintik haszontalannak a
haza fegyveres szolgálatának a történetével foglalkozó témájú műveket. Egyben
pedig emlékeztetni szeretném a múlttal való foglalkozást lekicsinylőket arra, hogy
ebből a múltból sarjad az a jelen, melynek a javai őket is éltetik. Az sem elhanya-
goltható továbbá, hogy a jelent akkor képesek eredményesen fejleszteni, ha a törté-
nelmi tapasztalatokat ismerik és hasznosítják.

Nemzeti rendvédelem történetének műveléséhez, a feltárt eredmények gondozásá-
hoz kívánok további sikereket!

Pilisszántó, 2023. III. 16.

Dr. PARÁDI József
a társaság elnöke

A kötet borítója

Tóth László

**Karhatalom
az Országgyűlésben**